

TURKUM TARBIYACHILAR KENGASHI FAOLIYATINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA USLUBIY TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH**Nurillayeva Nilufar Luftillo qizi***IIV Akademiyasi 327-guruh**kursanti*

Tayanch so‘zlar: tarbiya, turkum jamoa, jazoni ijro etish muassasasi, profilaktika, estetika

Annotatsiya: Jazoni ijro etish muassasalarida mahkumlar bilan tarbiyaviy profilaktik ishlarni ma’naviy, huquqiy, jismoniy, mehnat va estetik yo’nalishlarda olib boriladigan ishlarni, mahkumlar ma’naviy dunyosini boyitish, milliy g’oya asosidagi mafkuraviy immunitetni shakllantirish huquqiy tarbiya, mahkumlarda qonunga ongli ravishda itoat qilish jismoniy jihatdan so’g’lom turmush tarzini shakllantirish, mehnatga halol munosabatda bo’lish undan tashqari mahkumlarning foydali tashabbuslarini qo’llab-quvvatlash yuzasidan kompleks chora tadbirlar amalga oshirish.

Аннотация: В этой связи разработан опыт передовых зарубежных стран по обеспечению сотрудничества исправительных учреждений с государственными органами и общественными организациями, а также предложения и рекомендации, направленные на решение теоретических и практических проблем, возникающих в процессе сотрудничества учреждений исполнения наказаний.

Annotation: The measures and shortcomings, problems, their specific features, the implementation of punishment in this regard. The experience of advanced foreign countries in ensuring the cooperation of correctional institutions with state bodies and non-governmental organizations, as well as proposals and recommendations aimed at solving theoretical and practical problems arising in the process of cooperation of penal institutions were developed “Og’ir jazo tayinlash kabi allaqachon umrini o’tab bo’lgan tartiblarni bekor qilish vaqti yetdi”

Sh.M.Mirziyoyev

Bugungi kunda jazoni ijro etish tizimida yangidan yangi o’zgarishlar va tartiblar joriy etib kelinmoqda. Dunyoda jinoyatchilik profilaktikasi muammosi tobora global va dolzarb ahamiyat kasb etayotga bir davrda mahkumlarni axloqan tuzatish va qayta jinoyat sodir etishini oldini olish maqsadida jazoni ijro etish muassasalarida mahkumlarni muammolarini o’rganish ularga har taraflama ko’maklashish uchun Turkum tarbiyachilar kengashi tashkil etilgan. Turkum tarbiyachilar kengashi harakatdagi guruh bo’lib mahkumlarga nisbatan yengiliklar yaratish ularni har taraflama qo’llab quvvatlash uchun tashkil etilgan kengash hisoblanadi Turkum tarbiyachilar kengashi O’z faoliyatini quyidagi yo’nalishlarda amalga oshiradi;

-Turkum tarbiyachilar kengashi a’zolari turkumdagi mahkumlarning muammolarini ko’rib o’rganib, (uyiga yaqinroq bo’lgan kaloniyaga ko’chirish tartibi, avf etish tartibi, insonparvarlik dalolatnomalarini qo’llash tartibi, intizomiy jazolarning yechish muddatlari va qonuniy javob berish, takroriy murojatlarining oldini olish;

-Insonparvarlik dalolatnomalarini qo'llash muddatlarini to'g'ri kelgan mahkumlarni hulg-atvorini o'rganib chiqish va ushbu mahkumlarga tavsiyanomalar berish;

-Turkum mahkumlari o'rtasida tartibbuzarliklar va qayta jinoyatlar holatini muhokama qilish;

-Turkum mahkumlariga muassasada o'rnatilgan ichki kun tartib qoidalarini va mahkumlarning huquq erkinliklarni, majburiyatlarni tushuntirish,

-Turkumdagi og'ir tarbiyalanadigan, tuzalish yo'liga o'tgan va to'liq tuzalgan mahkumlar ro'yhatiga kiritish va undan chiqarish haqidagi masalalarni hamda og'ir tarbiyalanadigan, tuzalish yo'liga o'tkazishdagi ishtiroki uchun otaliqqa olingan mahkumlarni rag'batlantirishga tavsiyalar berishni muhokama qilish;

-Kaloniya ozod etilayotgan mahkumlarni mehnat va turar joy bilan ta'minlash ishlari;

-Mahkumlarni intizomiy tarzda jazolash yoki rag'batlantirish bo'yicha koloniya rahbariga takliflar kiritish va boshqa masalalarni muhokama qilish;

-Turkum mahkumlarining o'qishga va mehnatga bo'lgan munosabatlarini hamda tarbiyaviy-profilaktik tadbirlar samarasini oshirish bo'yicha muhokama qilish.

Jazoni ijro etish muassasalarida jazo muddatini o'tayotgan mahkumlar bilan tarbiyaviy-profilaktik ishlarni olib borishda va ular tomonidan turli huquqbuzarlik sodir etilishining oldini olishda quyidagi muammo va kamchiliklarga yo'l qo'yilib kelinayotgan kamchiliklar quyidagilar;

-kaloniyalarda xizmat qilayotgan barcha xizmatlar xodimlari tomonidan mahkumlarni tarbiyalashdagi ishtiroki mavjud emas;

-koloniya sohaviy xizmat xodimlarining mahkumlarni tarbiyalashdagi ishtiroki Vazirimizning buyrugida belgilanganligini bilmaydi;

-koloniya rahbarlarining mahkumlarni tarbiyalashda ishtiroki va ularni tarbiyalashda ma'sul bo'lgan xizmatlarni joy-joyiga qo'ymasdan kelmoqda;

-Mahkumlarning sodir etgan huquqbuzarliklari va turkumlarda olib borilayotgan tarbiyaviy-profilaktik ishlar muhokama etilmayapdi;

-turkumlarda tashkil etiladigan turkum tarbiyachilari kengashlari a'zolarining o'rni umuman mavjud emasligi yoki biron marta turkumlarda yig'ilishlar o'tkazilmagan;

-Buyruq yangilanganligiga qaramasdan hanuzgacha eski buyruq talablariga asosan turkum tarbiyachilar faoliyati yuritib kelinmoqda;

-Turkum tarbiyachilar kengashi raisi va a'zolari turkum tarbiyachilar kengashi yig'ilishlarida ko'rib chiqiladigan masalalar va uning faoliyati to'g'risida tushunchaga ega emas.

Turkum tarbiyachilar kengashidagi ushbu kamchiliklarni bartaraf etish uchun qonun normalarida aniq keltirib o'tilsa maqsadga muvofiq bo'ladi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori. T-2017 yil 14 martdagi PQ-2833-son.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 26 martdagi ”Jamoat xavfsizligini taminlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida ichki ishlar organlarini yangi bosqichga ko‘tarish chora-tadbirlari to‘g‘risida “gi 6196-son farmoni.
3. I. Ismailov va boshqalar IIO larining jinoyatchilikning oldini olish faoliyatini tashkil etish. Darslik T.2011.
5. U Tadjixanov A Saidov Davlat va huquq nazariyasi T.2001. Yuridik lug‘at. IIV Akademiyasi kutubxonasi.
6. Jazolarni ijro etish xizmati xodimlari tomonidan rasmiylashtiriladigan hujjatlar namunalari. O‘quv-amaliy qo‘llanma. T.2022. (A.A.Shodiyev, A.Sh.Murodov, I.S.Nasirov).